

Ko je nemška država, v notranjem ojačena, hotela priti do veljave tudi na morju, je bilo v naravi stvari, da so nje interesi prišli v nasprotje z onimi Anglije. Čim močnejša je postajala nemška država, tem močnejši je postajal antagonizem med Nemčijo in Anglijo. In ko je potem razvoj nemške pomorske sile dosegel tako stopnjo, da je začel postajati Angliji nevarna, je ta poslednja stremila za tem, da povsopshi odločitev, predno nje sovražnik postane tako močan, da bi mogel resno ogroziti dovažanje živil v Anglijo. Tako je prišlo — naglašja dr. Fahoun — do današnje vojne, ki v svojem bistvu pomenja boj med Anglijo in Nemčijo ne le za svetovno gospodstvo, ampak tudi — v kolikor gre za Anglijo — za možnost ekzistence kot svobodne države. Vse drugo, kar je ob izvoru te vojne igralo kako vlogo, so več ali manj le postranski vzroki, od katerih ni imel nobeden toliko moči, da bi bil izzval to vojno.

Slučje iz vojne.

Koliko stanejo kroglice za velike topove. O stroških za kroglice velikih topov vlada precej različna in tudi napačna naziranja. Pri razpisu ameriških kroglic so bile izdane sledeče cene: za kroglo 10,2 cm kalibra 42 kron, za 12,7 cm kalibra 54 kron in za 35,6 cm kalibra (kroglice za največje topove vojnih ladij) 1920 kron.

Tri dni zapora radi darila vojnim ujetnikom. Iz Mosta se poroča: Delavec Rosenbaum je izročil pred par dnevi nekemu ujetemu oficirju cigareto. Straža je to opazila in aretirala darovalca. Rosenbaum je bil po tridnevem policijskem zaporu od okrajnega glavarstva v Mostu radi prestopka izdane prepovedi obsojen na 8 dni strogega zaporja. — V Mostu se nahaja okoli 8000 ujetih ruskih vojakov, ki vzbujajo med domačim prebivalstvom splošno pozornost.

Položaj v Černovicah. Kakor poroča bukreški »Universus«, se je glavno mesto Bukovine pričelo zopet oživljati. Vsi oni, ki so zapustili Černovico in pobegnili v Seret, Radautz, Sučava in Kimpolung, so se sedaj, ker so Rusi zasedli tudi ta mesta, vrnili nazaj v Černovico. V gotovih dnevnih urah je življenje v mestu jako živahno in človek dobi v trenutku vtis, da so Černovico take kot pred enim ali dvema letoma. Černoviški župan dr. Bocancea in njegov pomočnik dr. Hoščuk sta ukrenila vse potrebne odredbe, da se pomaga popolnoma obubožanemu prebivalstvu. V mestu so odprli trgovine, v katerih se prodajajo živila iz Rusije po nizkih cenah. V Černovicah se nahaja le malo ruskih čet, oficirjev sploh ne. Skoro vse ruske čete so odšle v Karpatne na ogrsko mejo. Iz Rumunije je prišlo v Černovico v zadnjem času mnogo važnih rumunskih osebnosti. Tako se je mudil v Černovicah med drugimi tudi bivši bukreški policijski prefekt D. Moruzzi, ki je imel dolge konference z ruskim guvernerjem Evrejmovim in njegovima pomočnikoma, grofom Muravjevom in Gerovskim.

Francoski učitelji v vojni. »Temps« poroča: Na seji zborniškega odseka za uk, je minister Sarrant naznanil, da je pri vojakih 25.000 članov vsige učiteljstva in da jih je padlo oziroma bilo ranjenih 3500. Vsi zavodi za medicinski pouk so prirejeni za bolnišnice za ranjence in istotako je tudi z večino šol. Odrejeno je, da bo pouk, ki je bil začetkom vojne vsled pomanjkanja učiteljev večidel ustavljen, zopet povsod v normalnem razvoju. Število visokošolcev v Franciji je padlo od 23.000 na 10.500, število gimnazijcev in učencev na licejih od 98.500 na 73.600. Državni podtajnik Dalimier je izjavil, da je že vse poskrbljeno za varstvo umetnin v muzejih. Z zopetno gradnjo porušjenih stavb se prične takoj, kakor hitro pridejo prizadeti kraji iz nevarnosti.

Angleško-turška vojna in srečni knjigotržec. Med one ljudi, ki se imajo za svojo srečo zahvaliti vojni, je prištevati onega egipčanskega knjigotržca, o katerem poročajo londonske »Times« sledečo zgodbo: Ohrabren vsled navdušenja, s katerim so pozdravili Egipčani mladoturško revolucijo, je investiral vse svoje premoženje v 5000 turško-arabskih gramatik, ker je mislil, da jih bo v Kairu dobro izpečal. Toda mož se je zelo prevajal v svojem pričakovanju. V šestih letih jih je prodal komaj 40. Bil je že čisto obupan in ni vedel, kaj naj bi napravil z ostalo zalogo. Tu je izbruhnila angleško-turška vojna. Ko je postopala Porta napram Angležem vedno bolj neprijazna, je prodaja gramatik močno narasla. Ko je bila napovedana vojna, so kar oblekali trgovino Egipčana. Vse je hotelo imeti slovnico; manj iz simpatije do Turkov, kakor iz previdnosti. Egipčani so pričakovali turški vpad v njihovo deželo. Uradniki so se hoteli zato v največji naglici naučiti turškega jezika, da

ne bi izgubili svojih mest. Srečni knjigotržec je prodal sedaj vso svojo zalogo in samo obžaluje, da si ni nabavil leta 1908 najmanj 10.000 komadov te gramatike.

General Pau. General Pau, ki je odpoval te dni v važni misli v ruski glavni stan, se je seznanil z nemškim orožjem že v vojni leta 1870-71. Pau ima samo eno roko; desno roko so mu morali vsled težkih ran, ki jih je dobil v bitki pri Wörthu, odrezati. Ko se je takrat izvršila amputacija, je bilo v tamošnji bolnišnici v zalogi le še malo kloroforma. Podporočnik Pau je slišal, kako so se zdravniki pogovarjali o tem in jih je prosil, naj kloroform raje shranijo za vojake. Sam si je stisnil neki robec med zobe in je tako prestopil strašne bolečine težke operacije. Da se ga je moglo takrat sploh prenesti z bojišča v Nancy, to je bila zasluga njegove sestre in Bismarcka. Marie Edmee Pau, njegova sestra, ga je šla sama iskat na bojišče pri Wörthu. Posrečilo se ji je. Obrnila se je na Bismarcka s prošnjo, naj dovoli, da se prepelje njenega brata v Nancy. Nemci so nato zahtevali podpis, da se Pau ne bo več udeleževal vojne proti Nemcem. Ker pa Pau tega ni hotel podpisati, so mu vsled težkih ran dovolili odhod v Nancy brez pogojno. Da se bo težka operacija tako izbornu posrečila, tega ni pričakoval nihče. Že v oktobru se je zamogel poročnik zopet vrniti k četam in je šel v Besancon. Bil je v oni vzhodni armadi, ki je pod poveljstvom generala Bourbakija prešla na švicarska tla. Toda Pau se ni mogel odločiti za beg v nevtralnno deželo in se je prebil s četo vojakov skozi gozdove od Lyonsa. — V sedanji vojni igra Pau, ki je na glasu kot eden najboljših francoskih generalov, kot armadni poveljnik veliko ulogo. Rodbina Pau je stara lotarinška vojaška rodbina. Oče je umrl za napori pri obleganju Rima. Rojstno mesto generala je Nancy; tamkaj je bil do pred par leti poveljujoči general nekega armadnega zbora. General Pau ima jako energične poteze; kratke brke in majhna brada dajejo njegovemu obrazu pravi vojaški izraz.

Razne politične vesti.

Vprašanje cenzure? Kakor je doznalo pred nedavnim časom glasilu čeških agrarcev »Venkov«, je ministrski predsednik grof Stürgkh izjavil, da vsaj v gospodarskih vprašanjih dovoli svobodno cenzuro, smatrajoč sposobnim za razpravljanje vsaj oni del spomenice nižjegaavstrijskega obrtnega društva, v katerem se naglašja, da to vendar ne gre, da bi stvarne diskusije gospodarskih vprašanj — kakršnje je n. pr. bodoče gospodarsko razmerje do Ogrske in do nemške države — trajno izključali iz diskusije, posebno pa, če izhajajo od kompetentnih korporacij in oseb, katerih patrijotično čustvovanje je vzvišeno nad vsak dvom.

Škoda po potresu v Italiji. Iz Rima javljajo, da je v okrožju Aquila že precej škoda, ki jo je povzročil potres. Po podatkih preiskovalne komisije iznaša škoda tam preko 100 milijonov lir. Na železniški postaji v Avezzanu leži 11.000 brojavk, ki čakajo na odgovor. Vse te brojavke so ostale nedostavljene, ker so naslovilenci zasuti pod razvalinami.

Dividenda denarnih zavodov na Ogrskem. Iz Budimpešte 28: Peštanska ogrska komercialna banka priobčuje: Vsled večeraj izišlega ofcielnega vladnega komunikeja, ki razpravlja odmero letošnje dividende denarnih zavodov, se je ravnateljstvo o grske o grske komercialne banke — četudi je iz splošnih gospodarskih ozirav zastopalo nasproten nazor — sledeč opetovano izraženi želji vlade, tudi s svoje strani odločilo za znižanje letošnje dividende.

Ravnateljstvo predloži torej prihodnjemu občnemu zboru izplačilo le 150 kron dividende nasproti 170 v prejšnjem letu.

Radi razžaljenja nemškega cesarja obsojen advokat. Iz Haaga javlja korespondenčni biro: Rotterdamski advokat Van Rosse je bil radi razžaljenja nemškega cesarja, vsebovanega v nekem objavljenem pamfletu, obsojen na 300 goldinarjev globe, ali 60 dni zaporja. Rešen pa je bil obtožbe radi ogrožanja nevtralnosti Nizozemske.

Važnost nevtralnih držav. Vojna traja že šest mesecev, ne da bi bila padla še kaka resnična odločitev. So pač na vsi strani veliki in močni nasprotniki. V tem položaju je naravno, da si obe vojskuj i skupini prizadevajo, da bi pridobili kakvega nevtralnca na svojo stran. Seveda se ta borba vodi za kulisami in je prikrita široki javnosti. V javnost prihajajo le glasovi, kako vsaka nevtralna država skuša, da čim vidneje kaže svojo važnost in veljavnost. Vse modrojuje, kombinirajo, računajo, kako bi v tej svetovni vojni tudi za njih kaj odpadlo — seveda ob čim najmanjših žrtvah. Tako meče ta vojna svojo senco naokolo — tudi na tiste, ki ne vojujejo. Vsem trpita trgovina in

gospodarstvo. Vrh tega morajo vzdrževati več vojske, da branijo svojo nevtralnost, oziroma, da so pripravljene na vsako eventualnost. Nevtralne pa vznemirja še ena misel: da bodo na mirovni konferenci uvaževani le tisti, ki so sodelovali v tej vojni, ki so — kaj rizičili. Ta misel neti tudi o genj šovenistev v Italiji. Zato govore javnosti o možnosti, da bi se današnji sovražniki pobotali med seboj in potem da bi Italija ostala praznih rok. Slično se dogaja na Romunskem. Viden znak tega je bilo potovanje romunske deputacije pod vodstvom poslanca Diamandija v Pariz. Tudi povodom demisije grofa Berchtolda so se širili glasovi, da je vzrok njegovemu padu naše razmerje do Italije. Drugi so zopet trdili slično glede Romunske in Bolgarske. Tako vidimo, da so v tej vojni tudi nevtralne države zelo važen faktor.

rizirano in z vso maščobo, je dana prilika za razne zlorabe. Tudi so ob krošnjarskem prodajanju mleka cene zelo nestalne. Ob velikem pomanjkanju mleka na trgih so višale cene na 40 in celo 48 vinar ev, ob obilici pa zopet nizale do 20 ali tudi 16 vinar. To je bila huda konkurenca mlekarjem, ki morajo plačevati visoke najemščine in ki prodajajo le zdravo pasterizirano mleko. — Producenti mleka iz bližnjih krajev naj si zasnujejo mlekarne zadruge, kakor jih je neštivilno na Kranjskem. Pri tem bo to imele večje koristi. Ne bodo izgubljale časa z vsakdanjo potjo v Trst, bodo dobivale mesečno govor denar, ki ga zadruge izplačujejo svojim članom, in ne bodo v nevarnosti, da jim tržaški komisariji izlivajo mleko v kanal, kakor se to dogaja dan na dan — in so reve vrhu vsega še kaznovane. Mlekarne zadruge prav dobro uspevajo; člani pa dobivajo koncem leta poleg plačila za mleko še odstotke od dobička. Zdravko.

Žitni monopol v Nemčiji. Nemški zvezni svet je zaplenil vse žito, pšenico, rž in vso pšenično, rženo, ovseno in jčmenovo moko, kar jo je v Nemčiji. Pod strogo kaznijo je prepovedano v času od 26. januarja do 1. februarja prodajati moko v trgovinah. Tako si je zvezni svet zagotovil zadnji prah moke in s 1. februarjem bo nemška vlada edini lastnik žita in moke v Nemčiji. K temu dostavlja »Slovenec«:

Kaj pa pri nas? Tudi za Avstrijo je vprašanje živil prvo in najvažnje. Tudi pri nas se je ljudstvo svarilo k varčnosti, tudi pri nas so uvedli najvišje cene, seveda prekasno in tako nesrečno, da tudi vse grozne kazni niso preskrbeli ljudstvu dovolj cenega kruha in moke. Kljub visokim cenam žita in moke ni v prometu. Koliko ga sploh imamo, ne vemo. Biti pa mora nekje. Prav jo, da ga sicer v Avstriji ni posebno obilo, pač pa da je skrito na Ogrskem. Tam se pa na žitni borzi v ak teden ponuja komaj nekaj vagonov turščice. Kje je pa drugo žito? Nazadnje je razumljivo, da ogrsko žito noče k nam, ker so tam najvišje cene še višje kakor pri nas, ampak tudi ogrsko ljudstvo ne dobi moke. Sedaj je začela ogrska vlada bolj strogo rekvirirati, pa kakor pravijo v prvi vrsti samo za Ogrsko.

Torej, kako bo z nami glede žita in moke? Včeraj je celo gospodstva zbornica na Dunaju z vso resnostjo pozvala vlado, naj to vprašanje naglo in odločno reši. V nekem predavanju na Dunaju je zborniški svetnik Mendel povedal, da je dosedanjih polovičarskih odredb brez uspeha precej kriva bojazen vlade, da bi z jasnostjo in prisinimi odredbami vznemirila ljudstvo. Tega stališča ne razumemo. Prisilne odredbe, ki bi ljudstvu, ogromni večini prebivalstva, zagotovile živež in mu odvzamejo strah i skrb pred lakoto, sprejme ljudstvo brez odpora. Navajeni smo, da stopamo po poti Nemčij. Morda se tudi pri nas rešimo večnih razmišljanj in storimo zadnji in edini korak. Ali dobimo žitni monopol tudi mi?

Dnevnik „Edinost“ v Trstu

Je izdal in zal. žil naslednje knjige:

1. »VOHUN«. Spisal I. P. Cooper. — Cena K 1.60.
2. »TRI POVESTI GROFA LEVA TOLSTEGA«. — Cena 80 vin.
3. »KAZAKI«. Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Josip Knaflič. — Cena K 1.60.
4. »PRVA LJUBEZEN«. Spisal I. Sjergjevič Turgijev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. — Cena 1 K.
5. »POLJUB«. Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin.
6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBRÉDNEM JEZIKU PRI KATOL. JUGO-SLOVANI«. (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu.) — Cena 80 vin.
7. »IGRALECA«. Roman iz spominov mladice. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60.
8. »JURKICA AGICEVA«. Spisal Ksaver Sandor-Ojalski. Prevel F. Oreš. — Cena K 2.—
9. »UDOVICA«. Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomič Poslovenil Stejan Klavž. — Cena K 1.60.
10. »JUG«. Historični roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. — Cena K 3.—
11. »VITEZ IZ RDECE HISE«. (Le Chevalier de Maisin rouge.) Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleks. Dumas star. Prevel Ferdo Perhavec. — Cena K 2.50.

Izholisajte promet v svoji gostilni iz izvrstnim cenim plzenskim pivom iz češke delniške pivovarne v čeških Budjejevicah. Največja slovanska pivovarna. Zaloga v Trstu: Schmid & Pelosi, via della Crociera.

MALI OGLASI	
se računajo po 4 stot. besedo	
Mestno li-kano beseda se računajo enkrat več.	Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Meblovana soba zračna, se odda takoj v najem gospodu ali gospici v ulici Commerciale št. 11, III. nadst. 4000

Mebilirana soba se odda takoj gospodi ali priletni ženi. — Ulica Alf. r. 17, vrata 5, prvo nadstropje. 4016

Odda se solčna soba z dvema posteljama v ulici Belvedere 12, vrata 15. 4016

Različne meblirane ali prazne sobe, za eno ali dve osebi, kakor tudi meblirane ali prazne stanovanje se oddajo takoj v najem v sredini mesta. Ugodne cene. — Ulica Commerciale 9 pr. tleje. 100

Soba pra na se odda takoj v ulici Tiziano Vecellio št. 1, II. nad. 104

Postrežnica za pi-arno ali pri mali družini išče službo od 9 in pol zjutraj do 2 popoldne. Prijazne ponudbe pod »Stefanija« na Ins. odd. Edinosti. 104

Oglase, poslana, osmrtnice in vsa naznanila je pošiljati »Inseratnemu oddelku« »Edinosti«. Trst, ulica Sv. Franciška št. 20

Mirodnica in dišavarnica JOSIP PETORIČ
Trst: Centrala V. Acquedotto 19, tel. 23-69

Podružnice: Via Lazzaretto vecchio 32, Via Agiari št. 4 in Via Montorsino (Rojan) 2. — Zaloga na debelo V. Lazzaretto vecchio 32
Medicinalne in tehnične lekarije. Specialiteta dišav in mila. — Toiletne potrebine za gospo, gobe (direktni voz) **+ Gumi +**
Izključna zaloga gum, predmetov tovarne Garl Frère. Specialiteta higijeničnih potrebščin. Dva-najs erica K 1.80, 2.20 in 2.40. (Proti pošiljati tudi v znakmah — 80 stot. poštem poštne prosto 3 uzorci). — Tajne pošiljave.

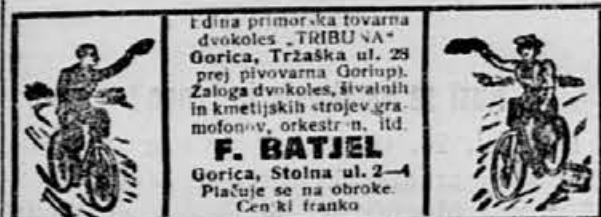
MILJAVAC ANTON
zaloga vina na Proseku šte. 131
priporoča p. n. občinstvu in gostilničarjem svojo najizbornejšo istrsko vino domačega pridelka iz Vrsara (Orsera).
Cena po dogovoru izven vsake konkurence.
Prodaje se od 1/4 hektolitra naprej.

DELNIŠKA PIVOVARNA TRST
ADRIA
NAJBOLJŠE PIVO!

Francesco Buda, zlatar
Trst, ulica Sest'ната št. 1

Prodaja srebrnih in zlatih ur, od 4 kroj dalje uh ni prazni v ržor iz amer. nasega družb zlatu izključno je prilozno-tnih cenah. Prodaja, vsi tuje in muji je z to srebrno in dragoce tvrdka BUDA in re pr-d-jeti po ne erjetoa urkih enah, ker ne tolzja ve ikansih svetla usen hione p ostne, raz-e-utjaro id it, k v more ko d v e pšed at u v re

F. BATJEL
Gorica, Stolina ul. 2-4
Prijazne se na obroke.
Cenki franko

Zopet se je odprl
Zobni ambulatorij
Via G. Rossini 2, vogal ul. Poste
Moderna zobna delavnica. Umetni zobje po K 4.—. Zobje na vijak, zlate krone, mostna dela. — Plombiranje z materijalom prve vrste po K 2. Izdiranje zobov brez vsake bolečine po K 2. — Jamstvo za vsako delo. — URNIK: od 9 do 1 in od 5 do 12. — Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12 popoldne.

Pokusite pivo v slovanskem Grand-Hotelu »Balkan« — Trst
vojaški trg in v slovanskem hotelu »Lacroma« v Građežu.
Zaloga v Ljubljani, Zagrebu, Puli, Zadru itd. itd.